

Bezpłatne szczepienia dla dzieci przeciw wirusowi HPV

REGION

Na rynku funkcjonują od 15 lat, a programy szczepień przeciw HPV realizowane są już w 120 krajach. W Polsce do tej pory dostępne były jedynie odpłatnie. 1 czerwca to się zmieniło. Nastolatki mogą skorzystać z bezpłatnych szczepień chroniących przed chorobami wywołanymi przez wirusa HPV. Refunduje je NFZ. O program szczepień zapytałismy Iwonę Karasowską-Stepaniak, zastępcę dyrektora ds. medycznych Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ.

Jakie zagrożenia niesie wirus HPV?

– Ochronne szczepienie przeciw HPV jest skuteczną metodą zapobiegania skutkom zakażeń wywołanych przez wysoko-onkogenne typy wirusa. Są bardzo ważne, ponieważ mogą zapobiec większości przypadków raka szyjki macicy oraz m.in. brodawkom narządów płciowych, nowotworom i zmianom przedrakowym sromu, pochwy, szyjki macicy i odbytnicy. Wirusem HPV mogą się zarazić i mężczyźni, i kobiety. Jedynie niewielka część z nich jest świadoma tego, że mogą być nosicielem, gdyż infekcja HPV może przebiegać bezobjawowo. Mogą za-

Iwona Karasowska-Stepaniak, zastępcza dyrektora ds. medycznych Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ.

– Polska ma jeden z najwyższych wskaźników zachorowalności i umieralności w Europie. Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów mamy też jeden z najniższych w Europie odsetek przeżyć 5-letnich, będący miarą wyliczalności, to jest 48,3 proc. Średnia europejska to 62,1 proc. **Szczepienie dziecka to najlepsza decyzja, jaką może podjąć rodzic dla zdrowia swojej pociechy.**

rażać, nie wiedząc o tym. Zwykle dochodzi do zakażenia przez kontakt seksualny z nosicielem wirusa, dlatego tak ważne jest wykonanie szczepienia jeszcze przed inicjacją seksualną, gdy organizm nie miał jeszcze styczności z wirusem.

To dlatego szczepionka dostępna jest dla dzieci 12- i 13-letnich?

Na czerwiec nie ma już wolnych terminów. Wysokie zainteresowanie szczepieniami przeciw HPV

PRZEMYSŁ

Pierwszą dziewczynką zaszczepioną w ramach programu dobrowolnych, bezpłatnych szczepień przeciw HPV w Wojewódzkim Szpitalu im. św. Ojca Pio w Przemyślu była Maja, a lekarzem kwalifikującym lek. Karolina Sawicka. Czy rodzice są zainteresowani szczepieniem dziecka?

Szpital szczepienia rozpoczął 6 czerwca. Będą się odbywać we wtorki i czwartki (w godzinach 17 - 18) w POZ dla dzieci w Centrum Leczenia Ambulatoryjnego nr 2 przy ul. Sportowej 6.

NFZ refunduje szczepienia dla 12- i 13-latków, jednak według zapowiedzi ministerstwa, w kolejnych latach będą mogły z niego skorzystać kolejne roczniki.

Jakie jest zainteresowanie w pierwszych dniach? – O wysokim zainteresowaniu świadczą fakt, że na czerwiec nie mamy

– Tak. W roku 2023 ze szczepień mogły skorzystać dzieci urodzone w 2010 i 2011 r. Być może program zostanie rozszerzony w przyszłości. Co ważne u dzieci 12-, 13-letnich tzw. odpowiedź poszczepienna jest znacznie lepsza niż u starszych. Dodatkowo schemat szczepienia nastolatków obejmuje mniej dawek (2, a nie 3) szczepień, co oznacza mniej wkuć i mniej stresu.

Czy rodzic może zaszczepić dziecko w innym wieku?

– Obecnie bezpłatne, finansowane przez NFZ szczepionki dotyczą tylko dzieci z roczników 2010 i 2011. Szczepienia odpłatne są przewidziane dla dorosłych kobiet i dziewcząt już od 9 roku życia. Ze względu na korzyści dla zdrowia zaszczepić powinna się każda osoba, jeżeli nie występują u niej przeciwwskazania: ciąża, uczulenie na składniki preparatu, zaburzenia odporności, terapia immunosupresyjna. Szczepionkę przeciwko HPV powinni przyjmować również mężczyźni, którzy nie tylko mogą być nosicielami wirusa, ale są też zagrożeni rozwojem raka odbytu i jądra.

Jak zapisać dziecko na szczepienie?

– Wizytę można umówić w swojej przychodni (POZ)

lub poprzez infolinię 989 (7 dni w tygodniu, godz. 7 - 20) czy Internetowe Konto Pacjenta (IKP). Wszelkie informacje dostępne są m.in. na stronach <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/hpv> oraz <https://www.gov.pl/web/zdrowie/hpv>.

Czy to bezpieczna szczepionka?

– W Polsce w powszechnym programie szczepień przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9. Podawane są w 2 dawkach, z odstępem od 6 do 12 miesięcy. Są uznawane za bezpieczne. Nie odnotowano, aby przyczyniały się do wystąpienia chorób autoimmunizacyjnych, udaru mózgu czy żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej. Nie wpływają na czynność jajników czy problemy z zajściem w ciążę. Oczywiście mogą wystąpić niewielkie objawy uboczne, jak przy innych szczepieniach, ale jest ich niewiele i nie są uciążliwe: gorączka, niewielki ból w miejscu wstrzyknięcia, zaczerwienienie, obrzęk czy objawy ogólnego rozbitcia, bóle głowy i mięśni.

Szczepienie przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego jest zalecane przez

ministra zdrowia w polskim Programie Szczepień Ochronnych. Powszechne szczepienia rekomendują Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (CDC) oraz międzynarodowe i krajowe towarzystwa naukowe (pediatryczne, ginekologiczne i onkologiczne).

Czy są przeciwwskazania do szczepienia przeciw HPV?

– Kwalifikacja nie różni się od innych, przeprowadza ją lekarz. Można je podawać równocześnie z innymi szczepionkami i nie trzeba dodatkowych badań.

Jedynym bezwzględny przeciwwskazaniem jest ciężka reakcja anafaktyczna po poprzedniej dawce szczepionki lub podaniu któregoś jej składnika. Czasowymi przeciwwskazaniami są: ostra choroba umiarkowanym lub ciężkim przebiegu, zastrzeżenie przewlekłego procesu chorobowego.

Łagodne lub umiarkowane odczyny po podaniu poprzedniej dawki szczepionki nie stanowią przeciwwskazania do szczepienia.

Dlaczego szczepienie przeciw HPV jest ważne?

– Ochrona przed zakażeniem po szczepieniu utrzymuje się przez 8 lat, a nawet dłużej. Z prowadzonych badań wynika, że po 7 latach u zaszczepionych kobiet liczba przeciwciał utrzymuje się wciąż na wysokim poziomie. Jednocześnie trzeba mieć świadomość, że szczepionka przeciw HPV nie chroni w 100 procentach przed zakażeniem. Wciąż istnieje pewne ryzyko rozwoju raka szyjki macicy. Dlatego każda kobieta powinna regularnie wykonywać badanie cytologiczne – nawet gdy została zaszczepiona.

Jak z zainteresowaniem w naszym regionie?

– Dopiero rozpoczynamy proces wdrażania szczepień, prowadzimy akcje informacyjne, a lekarze w POZ zamawiają szczepionki i prowadzą zapisy na szczepienia. Mamy na Podkarpaciu 657 świadczeniodawców POZ. Liczmy, że szczepienia w gabinetach tych lekarzy będą z tygodnia na tydzień cieszyły się coraz większą popularnością.

AN

Centrum opiekuńczo-mieszkalne pnie się do góry

TRYNCA

Jeszcze w kwietniu br. niepewne były losy realizacji na terenie gminy Trynca inwestycji pod hasłem budowa centrum opiekuńczo-mieszkalnego. Na szczęście udało się dopiąć plany. Obiekt od kilku tygodni pnie się do góry.

Gmina Trynca była jednym z tych samorządów, które pod koniec 2021 r. parały umowy na utworzenie na swoim terenie centrów opiekuńczo-mieszkalnych z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnościami. Jak informowaliśmy w połowie kwietnia, tryniecki samorząd ogłosił przetarg i oszacował koszty inwestycji, ale żadna z zaproponowanych przez wykonawców ofert nie zmieściła się w zaplanowanym przez gminę budżecie, która na realizację zdania zamierzała przeznaczyć kwotę 2 mln 470 tys. 983 zł.

Dziś wiadomo już, że wszystkim zmierny w dobrym kierunku. Kilka tygodni temu budowa centrum ruszyła. Dwukondygnacyjny budynek, który ma powstać na terenie gminy Trynca do końca listopada br., będzie

Mury centrum opiekuńczo-mieszkalnego pną się do góry. Do końca listopada obiekt ma być gotowy.

służyć 20 mieszkańcom z niepełnosprawnościami, w tym 2 osoby będą mogły skorzystać w nim z pobytu całonocnego. Jego całkowita powierzchnia ma mieć 494,27 m kw. (w tym poddasze użytkowe). Na parterze przygotowane zostaną pomieszczenia biurowe, sale rehabilitacyjne i medyczne, mieszczące socjalne, pomieszczenia sanitarne, świetlica, kuchnia, pomieszczenia techniczne, a na piętrze – dwa pokoje mieszkalne z łazienkami, sale zajęć i medyczne pomieszczenia sanitarne oraz

gospodarze. Zarówno obiekt, jak i jego otoczenie dostosowane będą do potrzeb niepełnosprawnych. Wykonawca będzie musiał doprowadzić do niego wszystkie instalacje i zrealizować prace związane z zagospodarowaniem i ogrodzeniem terenu, wykonaniem dojazdów i miejsc postojowych, a także altany.

Inwestycja została dofinansowana kwotą blisko 2 mln 700 tys. zł, pochodzącą z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

UG